

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : กิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมนักเรียนโรงเรียนกุ່สว่างสามัคคี
อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น
- ผู้วิจัย** : พระครูวิริยญาณนุยุต (นิพนธ์ ญาณวิโร/โสดา)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : รศ.ดร.เอกนัฏ จารุเมธีชน. ป.ธ.๕ , พ.ม., กศ.บ.(ประวัติศาสตร์)
อ.ม.(บาลี-สันสกฤต).Ph.D.(Sanskrit)
 - : ดร.ประยูร แสงใส. ป.ธ.๔ , พ.ม., พธ.บ.,P.G.Dip.In Journalism.,
M.A. (Ed), Ph.D. (Ed).
 - : พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา,ดร. ป.ธ.๖ , พธ.บ.(ศาสนา),
M.A. Ph.D.(Sanskrit)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากิจกรรมการส่งเสริมศีลธรรมของนักเรียนโรงเรียนกุ่งสว่างสามัคคี อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางศีลธรรมของนักเรียน และเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนกุ่งสว่างสามัคคี อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากเอกสาร ได้แก่ พระไตรปิฎก และคัมภีร์อรรถกถา เอกสารที่เกี่ยวข้องด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนทั้งเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย นำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาวิธี ประกอบวิทยานิพนธ์

ผลการศึกษาพบว่า

กิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมนักเรียนโรงเรียนกุ่งสว่างสามัคคีการสอนศีลธรรมในโรงเรียนกุ่งสว่างสามัคคี กิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับชุมชน บ้าน วัด และโรงเรียน คือ กิจกรรมส่งเสริมการประพฤติ ปฏิบัติตามหลักพุทธธรรม ได้แก่ ศีล ๕, พรหมวิหาร ๔, อธิปไตย ๔ และฉราวาสธรรม ๔ เป็นการจรรโลงศาสนาให้คงอยู่ตลอดไป นักเรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำบุญ และปลูกฝังจิตสำนึก ให้นักเรียนรู้จักการเข้าวัด ลำดับการทำบุญตามหลักพระพุทธศาสนา มีอารมณ์ที่อ่อนโยน จิตใจสงบ มีสมาธิในการเรียน

พฤติกรรมทางศีลธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดกุสว่างสามัคคีที่แสดงออกทางกาย และ วาจา ได้แก่ การไหว้พระ และการฝึกสมาธิ แผ่เมตตา การเคารพบิดา มารดา และครูอาจารย์การไม่ทำ ร้ายสัตว์หรือรังแกเพื่อน การเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญทางชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ พุทธา ภิเษการพุทธคำสัตย์ การแนะนำสิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อเพื่อนๆ การรู้จักตอบแทนผู้มีพระคุณ ความรู้ ความเข้าใจ และนำหลักธรรมที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการดำเนินชีวิต การเวียนเทียนในวันสำคัญทางพุทธ ศาสนา การทำบุญตักบาตร การเข้าค่ายอบรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต

แนวทางการบริหารกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมนักเรียนของ โรงเรียนกุสว่างสามัคคี ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่าง บุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การ เรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบ วินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเองในการอยู่ร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตยที่มี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมนักเรียนโรงเรียนกุสว่างสามัคคีโรงเรียนได้ ดำเนินการประเมินผล โดยให้คณะครูผู้เกี่ยวข้องทุกคน เป็นผู้ประเมินจาก ร่องรอย เอกสารการ ปฏิบัติงาน การสังเกตพฤติกรรม สัมภาษณ์ ตรวจวัดผลงาน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับที่น่า พอใจ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนให้ความสำคัญและมีการดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อต้องการให้เยาวชนมี คุณภาพสอดคล้องกับบริบทและความคาดหวังของชุมชน โดยให้คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ร่วมตัดสินใจวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล เป็นผลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้าใจในภาระงาน เข้าใจหน้าที่บทบาท กิจกรรมต่าง ๆสามารถประสบ ผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย แสดงให้เห็นว่าหลักการ กิจกรรม แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน กุสว่างสามัคคี สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับอุดมการณ์ของหลักสูตรและ มาตรฐานการศึกษาได้

Thesis Title : Moral Supporting Student Activities of Kusawangsamakkee School
Nampong District, Khon kaen Province

Researcher : Phrakru Veerayannuyut (Nipon Ñānaviro/ Soda)

Degree : Master of Arts (Education Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Assoc. Prof. Dr. Ekkachat Jarumethichon Pali V, B.Ed (History),
M.A.(Bud.), M.A.(Pali-Sanskrit), Ph.D.(Eastern Language-Sanskrit)

: Dr. Prayoon Saengsai Pali IV, B.A., M.A. (Ed.), P.G. Dip.
(Journalism), Ph.D. (Ed.)

: Dr. Phramaha Daosayam Vajiranano, Pali VI, B.A. (Thai), M.A.,
Ph.D. (Pali & Theravada Buddhism)

Data of Graduation : 31 March 2013

ABSTRACT

The objectives of this thesis were to study the learning activities that supported to moral values of the students at Kusawangsamakkee School, Nampong district, Khonkaen province, to study moral behavior of the students, and to study the process in organizing the learning activities that supported to moral values of the students, director and teachers at Kusawangsamakkee School, Nampong district, Khonkaen province. However, this thesis was conducted based on qualitative research methodology, collecting the data from the Pali canon, related document to the moral conduct, including field work approach and content analysis.

The result of the study found that:

The learning activities that supported to the moral values of the students at Kusawangsamakkee School were the activities that focused on fostering the tired relationship between student, community, village, temple and school. For instant, the practice of moral conduct (*Pabca-sila*), the holy abidings (*Brahmavihara*), the path to success (*Iddhipada*), and the virtues for a good household life (*Gharavasa-dhamma*), all these Buddhist principles, in the same time,

supported to maintain Buddhism in the long run. More importantly, the students truly understood the moral conduct and engaged in such values in which eventually brought them a ton of benefit to themselves, to school, community, and country at the whole.

For the moral behavior of the students, the study found that the students expressed their moral conduct mostly through bodily actions such as playing respect to the Buddha and that of their parents and teachers, practicing meditation, not engaged in making harm to the others, participated in Buddhist auspicious occasion and moral ethical training, and seeking to dedicate themselves to the benefit of the society.

However, for the processes in administrative management of the learning activities that supported to moral values of the student, the study found that the school should supported in organizing the various learning activities that suited to the individual difference and focusing to the mutual relationship. Teachers should give advice, not only the academic field but also taught them the art of righteous livings. Moreover, the learning activities should supported to unity among the groups of the students, including responsibility, punctuality, and the law of the nation.

Last but not at the least, for the process of organizing the learning activities that supported to the moral values, the study found that the teachers at Kusawangsamakkee School had very systematic methods in organizing the activities. Moreover, they were very concerned to the students and wholeheartedly contributed in organizing the learning activities. Furthermore, the school also was very concerned about these useful learning activities together with the supports of the community. Therefore, they were very successful with remarkable result and desire characteristic in accorded with the objectives of the Basic Education Core Curriculum.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความเมตตาอนุเคราะห์ของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย รศ.ดร.เอกฉัตร จารุเมธีชน, ดร.ประยูรแสงใส และพระมหาดาวสยาม วชิรปัญโญ,ดร. ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแล เอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

เจริญพรขอบคุณท่านผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนกุสุมาวาสสามัคคี อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้ศึกษากิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมนักเรียนโรงเรียนกุสุมาวาสสามัคคี อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ จนทำให้งานวิจัยแล้วเสร็จด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอเจริญพรขอบพระคุณพระอาจารย์ทุกรูป/คน คณาจารย์ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการ และประสบการณ์ รวมถึงให้ความเมตตาเอื้อเฟื้อ ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยมาตลอด คุณค่าและประโยชน์ใดๆ อันจะพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาเป็นกตเวทิตาคุณ แด่มารดา บิดา รวมทั้งบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ร่วมกันสรรค์สร้างงานวิจัยชิ้นนี้ให้แก่ผู้วิจัยจนเป็นผลสำเร็จด้วยดียิ่ง

พระครูวิธานนุยุต (นิพนธ์ ญาณวิโร/โสดา)